

Evaluatie Diftar

“Oldenzaal zonder afval”

Gemeente Oldenzaal 2017

18 juni 2018

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Samenvatting	4
2 Inleiding	5
3 Beleidskeuzes	6
3.1 Situatie vooraf aan Diftar	6
3.2 Beleidskeuzes Diftar	6
3.2.1 Tariefbepaling restafval	6
3.2.2 Tarief GFT	6
3.2.3 Vastgestelde tarieven	7
3.2.4 Eén tarief op het afvalbrengpunt	7
3.2.5 Grof tuinafval gratis	7
3.2.6 Kwijtschelding	7
3.2.7 Tegemoetkoming medisch afval	7
3.2.8 Luiers	8
3.2.9 Containerwisseling	8
3.2.10 Voorrijdtarief grof afval en snoeihout	8
3.2.11 Toezicht en handhaving	8
3.2.12 Omgekeerd inzamelen	8
3.2.13 Inzicht in aanbiedgedrag	8
4 Afvalstromen	9
4.1 Ontwikkeling afvalstromen	9
4.2 Fijn restafval	10
4.3 Grof restafval	10
4.4 GFT	11
4.5 Grof tuinafval	11
4.6 Verpakkingen	12
4.7 Papier	12
4.8 Glas	12
4.9 Textiel	13
4.10 Scheidingspercentage	13
5 Aanbiedgedrag en kosten voor de inwoner	14
5.1 Tarieven	14
5.2 Gemiddeld aantal ledigingen restafval, GFT en verpakkingen	15
5.2.1 Restafval	15
5.2.2 GFT	15
5.2.3 Verpakkingen	15
5.3 0-aanbieders	16
5.4 Kwijtschelding	16
6 Bijzettingen en illegale dump	18
6.1 Meldingen	18
6.2 Inzet handhaving	18
6.2.1 Boetes	18
7 Klachten en meldingen klantenservice Twente Milieu	19
8 Aanvullende maatregelen	20
8.1 Medisch afval	20

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

	8.2	Tussenevaluatie GFT bij hoogbouw	20
9		Communicatie	21
10		Financiën	22
	10.1	Algemeen	22
	10.2	Kosten	23
		10.2.1 Eénpersoonshuishoudens	23
		10.2.2 Tweepersoonshuishoudens	23
		10.2.3 Meerpersoonshuishoudens	23
		10.2.4 Samenvattend	24

1 Samenvatting

Voor de gemeente Oldenzaal was 2017 het jaar waarin Diftar is ingevoerd. Een systeem waarin gedifferentieerde tarieven zijn gehanteerd op basis van volume-frequentie. Kortgezegd: hoe meer restafval des te hoger de afvalstoffenheffing.

De hoeveelheid fijn restafval van de huishoudens in Oldenzaal is in 2017 duidelijk afgenomen. In 2016 werd al een afname van 11% gerealiseerd. In 2017 is de afname door de invoering van Diftar nog eens met 44% afgenomen van 194 naar 109 kg per inwoner.

De financiële prikkel, Diftar, zorgde er in 2017 voor dat de hoeveelheid separaat ingezamelde verpakkingen met circa 60 % toe is genomen. Hieruit valt af te leiden dat inwoners ook financieel het voordeel zien van het scheiden van afval.

Uiteraard profiteren ook fracties als GFT mee en constateren we dat de ingezamelde hoeveelheid GFT in 2017 met 17% is toegenomen. Voor grof restafval, papier en glas is een lichte stijging van circa 10 procent waar te nemen.

Het scheidingsgedrag van Oldenzaalse inwoners is 75 % en dat is ruim boven de gestelde doelstelling van 65% en boven het Twentse gemiddelde. In 2018 streven we er naar om het scheidingsgedrag door middel van communicatie, gerichte (handhavings)acties en mogelijk enkele serviceprikkels nog verder te verbeteren.

Ook belangrijk is de evaluatie van de proef die startte in 2017 voor het gescheiden inzamelen van GFT in de hoogbouw. In 2018 wordt deze proef geëvalueerd. In die evaluatie worden ook andere proeven die in den lande zijn uitgevoerd, meegenomen. Op basis daarvan moet Oldenzaal bepalen hoe we een vervolg geven aan de proef.

Met het oog op de doelstelling tot vermindering van het restafval naar 100 kg in 2020 en 30 kg per inwoner in 2025 moeten nog stappen worden gezet. Twente Milieu is in samenwerking met de gemeente Oldenzaal verschillende scenario's aan het uitwerken om te komen tot de gewenste vermindering van het restafval in 2025.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

2 Inleiding

Op 29 juni 2015 heeft de gemeenteraad besloten om per 1 januari 2017 over te gaan op een afvalstoffenheffing met gedifferentieerde tarieven (kortweg Diftar) op basis van volume-frequentie.

Afgesproken is om de resultaten van Diftar te monitoren en in het eerste kwartaal van 2018 in de vorm van een evaluatierapport aan de gemeenteraad voor te leggen. Met deze notitie geven wij invulling aan dit besluit.

Op basis van de monitoringsresultaten van Diftar gaat deze rapportage in op:

- de beleidskeuzes (hoofdstuk 3)
- de hoeveelheden restafval en de andere afvalstromen (hoofdstuk 4),
- het aanbodgedrag van de inwoners (hoofdstuk 5),
- het aantal meldingen en de inzet handhaving (hoofdstuk 6)
- aanvullende maatregelen zoals medisch afval en GFT in de hoogbouw (hoofdstuk 7 en 8)
- de inzet van communicatie (hoofdstuk 9)
- het financiële effect (hoofdstuk 10)

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

3 Beleidskeuzes

Op 29 juni 2015 heeft de gemeenteraad besloten om per 1 januari 2017 over te gaan op een afvalstoffenheffing met gedifferentieerde tarieven op basis van volume-frequentie. Daarbij zijn een aantal beleidskeuzes gemaakt.

3.1 Situatie vooraf aan Diftar

De situatie voorafgaande aan de invoer van Diftar:

- De laagbouw heeft minicontainers voor restafval en GFT die met een chip zijn gekoppeld aan een adres.
- De hoogbouw maakt gebruik van ondergrondse verzamelcontainers met toegangsregistratie voor restafval. De milieupas biedt toegang tot het afvalbrengpunt Oldenzaal en bij hoogbouw, tevens toegang tot ondergrondse restafvalcontainers.
- Vanaf maart 2016 beschikt de laagbouw op vrijwillige basis over een minicontainer voor verpakkingen.
- Bij winkelcentra zijn in 2016 vijf milieupleintjes aangelegd voor verpakkingen, textiel, papier en glas die voorheen bovengronds waren.

De laatste 2 bullits zijn niet van toepassing voor het hele jaar 2016. Dit kan een wat vertekend beeld geven. Daar waar een vergelijk wordt gemaakt met 2016 proberen we daar in deze rapportage rekening mee te houden.

3.2 Beleidskeuzes Diftar

Ten behoeve van de invoering van Diftar zijn de onderstaande beleidskeuzes gemaakt.

3.2.1 Tariefbepaling restafval

Voor het bepalen van de tarieven is een midden risicoprofiel aangehouden. In het midden-scenario wordt een deel van de directe inzamelkosten en de verwerkingskosten van restafval verwerkt in het variabele tarief, maar niet alle kosten. Een gedeelte van de directe inzamelkosten zit dan verwerkt in het vaste tarief. Het financieel risico blijft hierdoor beperkt, doordat de dekking vanuit het variabele tarief relatief laag is. De volgende uitgangspunten zijn daarbij gehanteerd:

- Eén tarief per liter omgezet naar grootte inzamelmiddel.
- Het variabele tarief per liter voor een ondergrondse container is 10% goedkoper dan het tarief per liter voor een minicontainer omdat huishoudens die zijn aangesloten op een ondergrondse container geen mogelijkheid hebben tot het scheiden van GFT en dit een stimulans geeft op het omgekeerd inzamelen.

3.2.2 Tarief GFT

Om het scheiden van GFT te bevorderen is geen tarief op minicontainers voor GFT toegepast. Dit biedt huishoudens de gelegenheid om tweewekelijks de GFT container aan te bieden ongeacht of deze vol is, zonder dat hier financiële consequenties aan hangen. Dit is vooral een serviceprikkel. De directe kosten van GFT zitten verwerkt in het vaste tarief. Deze bedragen ongeveer € 30,00 per huishouden. Vanwege het vermengen van keukenafval met grof tuinafval is de milieuwinst beperkt. Een nultarief op GFT is financieel nadelig voor huishoudens in de hoogbouw.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

3.2.3 Vastgestelde tarieven

Op basis van beide vorige punten (middelscenario en nultarief voor GFT) zijn de volgende tarieven voor 2017 vastgesteld:

Vast tarief € 185,04 per huishouden en
per aanbieding:

- 140 liter minicontainer € 3,14
- 240 liter minicontainer € 5,38
- 30 liter klik ondergrondse container € 0,61

3.2.4 Eén tarief op het afvalbrengpunt

Per 1 januari 2017 is één tarief a € 1,50 per 10 kilo voor de betaalde grove afvalstromen gehanteerd en daarnaast worden zo veel mogelijk waardevolle afvalstromen gratis geaccepteerd. Tevens worden gevaarlijke afvalstoffen (van inwoners) en afvalstoffen vanwege producentenverantwoordelijkheid (zoals vlakglas, elektrische apparaten) gratis geaccepteerd.

3.2.5 Grof tuinafval gratis

In de jaren voorafgaande aan 2017 was er jaarlijks twee maal een tweewekelijkse takkenronde, waarbij snoeihout (onder voorwaarde) gratis aan huis is opgehaald en snoeihout gratis kon worden gebracht naar het afvalbrengpunt. In 2017 is deze takkenronde afgeschaft. Een middel om het scheiden van grof tuinafval te stimuleren is om grof tuinafval gratis te accepteren op het afvalbrengpunt. Grof tuinafval wordt namelijk op een andere wijze verwerkt dan GFT en kent lagere verwerkingskosten dan GFT.

3.2.6 Kwijtschelding

Kwijtschelding geldt voor het vaste tarief, aangevuld met een maximaal aantal variabele ledigingen. Indien men boven het aantal kwijtgescholden ledigingen uitkomt, zullen deze ledigingen voor rekening zijn van het huishouden, waardoor er toch ook voor deze huishoudens een prikkel bestaat om te komen tot beter scheidingsgedrag.

In Oldenzaal is in 2017 gekozen voor kwijtschelding van het vaste tarief en een variabel tarief ter grootte van 12 ledigingen van een 240 liter container.

3.2.7 Tegemoetkoming medisch afval

Een aantal huishoudens heeft personen met veel medisch afval in de vorm van incontinentiemateriaal. Dit is onvermijdbaar afval. Tot 2017 konden deze huishoudens onder voorwaarden beschikken over een extra container.

Gekozen is om een vaste financiële compensatie te bieden bij onvermijdbaar medisch afval ter

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

grootte van maximaal 12 keer 240 liter. Deze huishoudens hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van de ondergrondse containers voor restafval, naast het gebruik van de eigen minicontainer.

3.2.8 *Luiers*

Huishoudens met extra luierafval is de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van de ondergrondse containers voor restafval, naast het gebruik van de eigen minicontainer.

3.2.9 *Containerwisseling*

Het vastgestelde variabele tarief voor een 140 of een 240 liter container is gerekend per liter gelijk. Als service is de mogelijkheid geboden voor huishoudens om een containervolume te kiezen dat past bij het huishouden. In 2017 is één gratis containerwisseling per huishouden mogelijk gemaakt.

3.2.10 *Voorrijdtarief grof afval en snoeihout*

Het ophalen van grove afvalstromen aan huis is een extra service. Grove afvalstromen die aan huis worden opgehaald worden minder goed gescheiden dan de grove afvalstromen die op het afvalbrengpunt worden aangeboden.

- Overeenkomstig het huidige beleid is een vast voorrijdtarief gehanteerd voor het ophalen van grof huishoudelijk afval aan huis. Daarnaast worden de op het afvalbrengpunt geldende tarieven in rekening gebracht voor het gewicht van het opgehaalde afval.
- Ophalen snoeihout gedurende gehele jaar tegen voorrijdtarief.

3.2.11 *Toezicht en handhaving*

Het is van belang dat iedere inwoner van Oldenzaal bij een sluitende infrastructuur op de juiste manier het afval aanbiedt. Adequaat en intensief toezicht en handhaving is belangrijk om misbruik te voorkomen en ontwijkgedrag tegen te gaan. Daarom is in 2017 één extra fte ingezet op handhaving. Ook voor 2018 is deze extra inzet georganiseerd.

3.2.12 *Omgekeerd inzamelen*

Naast het besluit om over te gaan op Diftar heeft de gemeenteraad op 29 juni 2015 ook besloten om over te gaan op omgekeerd inzamelen als vervolgstap op Diftar.

3.2.13 *Inzicht in aanbiedgedrag*

Het is belangrijk om de inwoners bewust te maken van hun aanbiedgedrag: hoe vaak gebruikt men de minicontainers of de ondergrondse containers voor restafval? Door dit inzichtelijk te maken en ze de gelegenheid te bieden om zelf te berekenen welk effect hun aanbiedgedrag heeft op de hoogte van de afvalstoffenheffing, wordt het draagvlak vergroot en duidelijkheid geboden.

Via de website van Twente Milieu is er inzicht geboden in het actuele aanbiedgedrag. Deze gegevens kunnen door inwoners gebruikt worden in een rekenmodule (die we ook op de website aanbieden) waarin de Diftar-tarieven gebruikt worden.

4 Afvalstromen

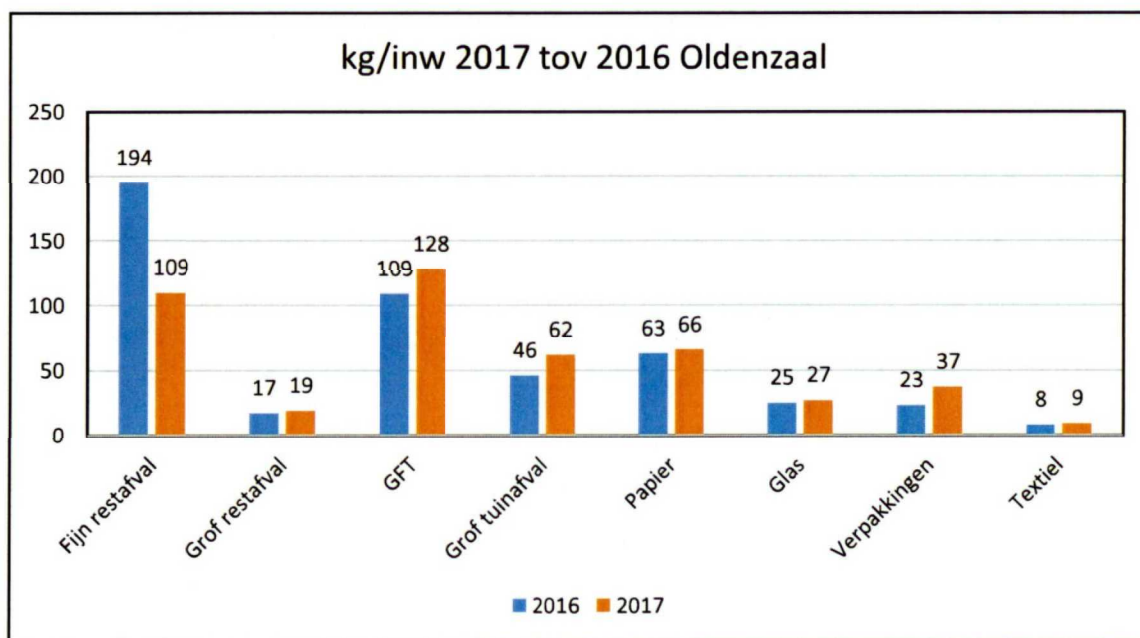
In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in hoeverre de invoering van Diftar effect heeft gehad op de hoeveelheden restafval en andere afvalstromen zoals onder meer GFT, papier, glas, textiel en verpakkingen.

In 2017 zijn voor de gemeente Oldenzaal 14.530 (bron GBT) huishoudens inzake Diftar geregistreerd, waarvan bijna alle huishoudens een milieupas in het bezit hebben. Op 1 januari 2017 waren in Oldenzaal 32.006 inwoners geregistreerd.

Met een huishouden wordt een adres bedoeld waarop een gebruiker geregistreerd staat in een bepaald tijdvak van 2017. Na verhuizing van de gebruiker kan een periode van leegstand voorkomen. Perioden van leegstand zijn tevens meegenomen in de tellingen, omdat ze data technisch onvoldoende gescheiden konden worden van bepaalde groepen.

4.1 Ontwikkeling afvalstromen

Door de invoering van Diftar zijn er grote verschuivingen te zien in de inzameling van de verschillende afvalstromen. In onderstaande grafiek is te zien welke ontwikkeling de belangrijkste afvalstromen hebben gehad. Ten opzichte van 2016 is te zien dat in 2017 de hoeveelheid fijn restafval (in kg/inwoner) enorm is gedaald en dat die kilo's er in andere fracties zijn bijgekomen.

Grafiek ontwikkeling fijn restafval, GFT, papier, glas en verpakkingen in kg/inwoner

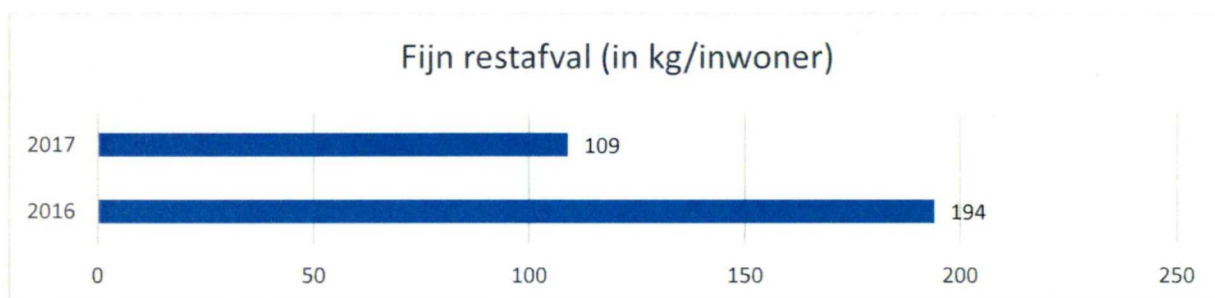
Op basis van bovengenoemde grafiek kunnen we de volgende conclusies trekken:

- De hoeveelheid fijn restafval is als gevolg van de invoering van Diftar gedaald tot 109 kilogram per inwoner. Dat is een flinke stap in de richting de landelijke ambitie om op 100 kilo uit te komen in 2020. De gemeente Oldenzaal wil uiteindelijk in 2025 op 30 kilo per inwoner uitkomen.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

- De ingezamelde hoeveelheid GFT is als gevolg van de invoering van Diftar met 17% toegenomen.
- De inzameling van verpakkingen is toegenomen met circa 60 %. De inwoners van Oldenzaal waren al gewend aan de inzameling van verpakkingen via minicontainers, maar door de extra financiële prikkel in 2017 is de hoeveelheid verpakkingen flink toegenomen.
- Voor grof restafval, papier en glas is een lichte stijging van circa 10 procent waar te nemen.

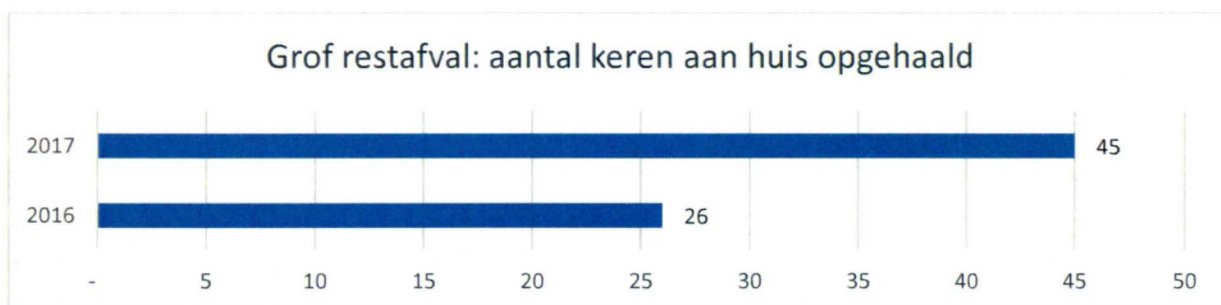
4.2 Fijn restafval

Voor Oldenzaal is de hoeveelheid restafval met 44% gedaald ten opzichte van 2016. Deze afname is sterker dan waar vooraf rekening mee is gehouden. Het landelijke doel van 100 kilo in 2020 is daarmee binnen handbereik.

Het restafval wordt verbrand met energierecuperatie bij Twence.

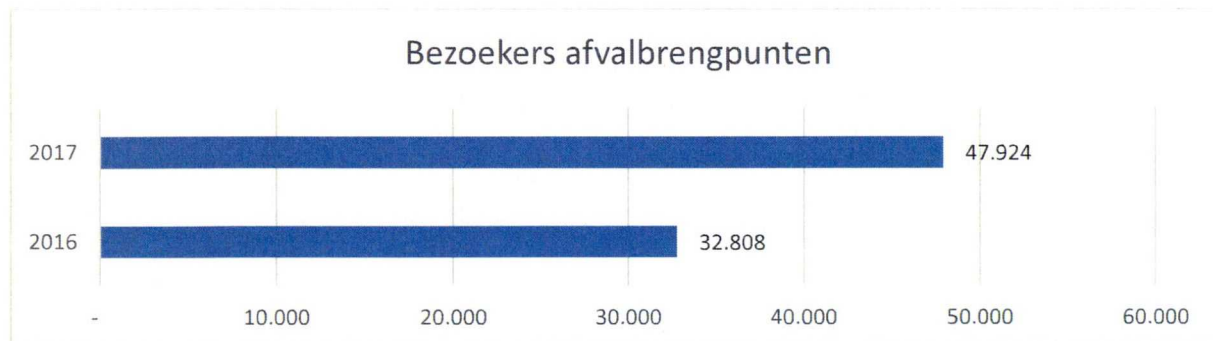
4.3 Grof restafval

In 2017 is vaker grof restafval aan huis opgehaald dan in 2016. Waar deze toename vandaan komt is onduidelijk, maar het kan een gevolg zijn van Diftar omdat inwoners hier de grijze container niet meer voor willen gebruiken. We zijn benieuwd of deze trend zich ook in 2018 doorzet. De takkenacties, waarbij grof tuinafval gratis aan huis werd opgehaald gedurende actieperiodes in voor- en najaar, zijn in 2017 afgeschaft.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal

Datum : 18 juni 2018

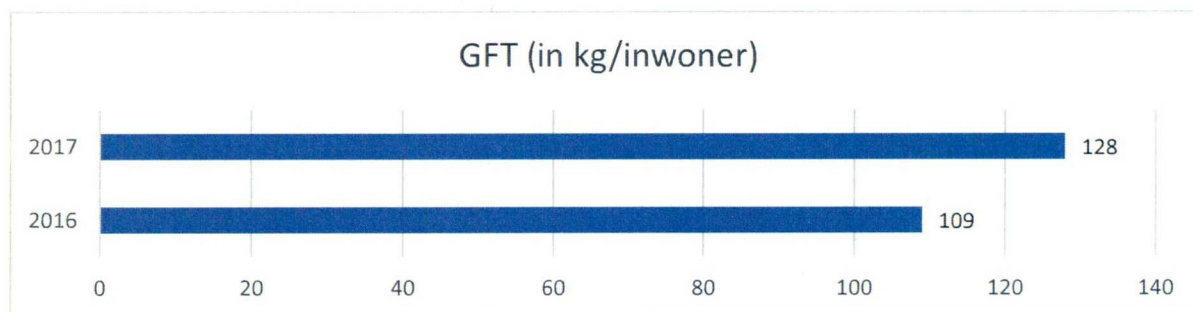

Op het afvalbrengpunt is er de mogelijkheid om het grove afval te scheiden, bij aan huis ophalen niet. Ongescheiden grof afval van het afvalbrengpunt wordt bij Twence deels gesorteerd en deels verbrand.

De stijging van het aantal bezoekers aan het afvalbrengpunt is een positieve ontwikkeling: dit grof afval is uit het restafval en wordt goed gescheiden aangeleverd.

Per bezoek bracht een inwoner in 2016 gemiddeld 70 kilo naar het afvalbrengpunt, in 2017 was dit 46 kilo.

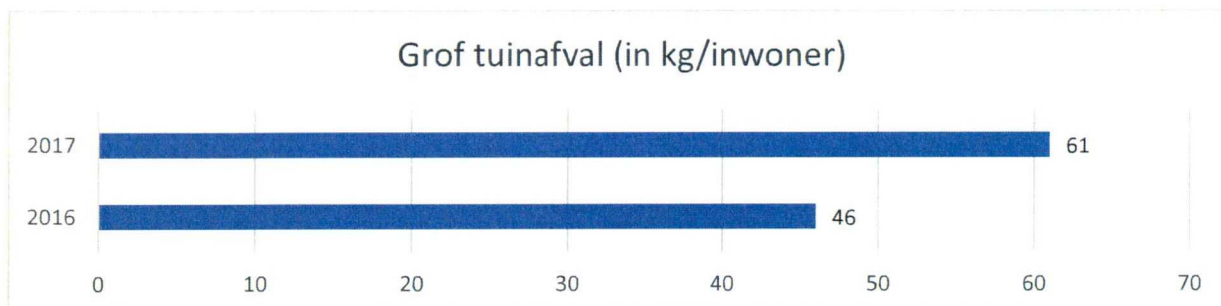
4.4 GFT

Het GFT is nu voor een groter deel terecht gekomen in de gratis te ledigen groene GFT container omdat men in 2017 moet betalen voor restafval. De totale ingezamelde hoeveelheid GFT is daarom ook met 21 kilo toegenomen.

Helaas is het scheiden van GFT bij hoogbouw nog niet overal mogelijk, waardoor er in het restafval nog wel een fractie GFT aanwezig is. Van de totale hoeveelheid restafval in de ondergrondse containers bestaat 36% nog uit GFT.

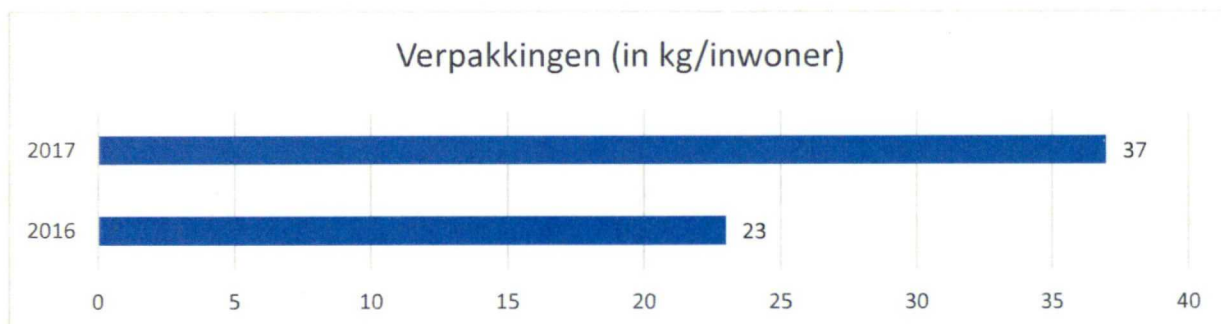
4.5 Grof tuinafval

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

Bij grof tuinafval is een stijging van 27% waar te nemen ten opzichte van 2016. Het grof tuinafval kan onbeperkt gratis worden gebracht naar het afvalbrengpunt en dit verklaart vermoedelijk de flinke toename van grof tuinafval. Het grof tuinafval is echt seizoens- en weersafhankelijk.

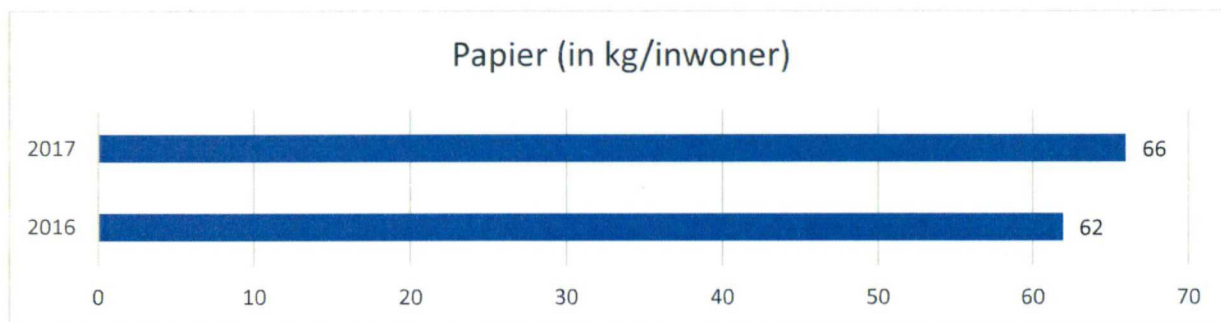
4.6 Verpakkingen

De invoering van de verpakkingencontainer in 2016 en de invoer van Diftar in 2017 hebben gezorgd voor een flinke toename van de ingezamelde hoeveelheid verpakkingen per inwoner. Van de totale hoeveelheid ingezamelde verpakkingen wordt 76% via minicontainers ingezameld.

De kilo's worden ingezameld middels de vierwekelijkse inzameling met minicontainers en de verzamelcontainers verspreid door de stad. De kwaliteit van ingezamelde verpakkingen blijft een aandachtspunt, niet alleen in Oldenzaal maar ook landelijk.

4.7 Papier

Door de digitalisering neemt het totale volume papier dat wordt verspreid af. Daarentegen neemt de hoeveelheid karton door het online winkelen toe.

Al voor de invoering van Diftar werd in Oldenzaal al veel papier gescheiden ingezameld. Een stijging van 6% ten opzichte van 2016 is daarom een goed resultaat. De hoeveelheid die is ingezameld is gestegen. Van de totale hoeveelheid ingezameld papier is 30% afkomstig van het afvalbrengpunt en 9% uit de verzamelcontainers. Het overige deel wordt huis-aan-huis opgehaald door de Oldenzaalse verenigingen in samenwerking met Twente Milieu.

4.8 Glas

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

Uit sorteeranalyses is gebleken dat in 2017 nog steeds 4% van het restafval bestond uit glas. De totale hoeveelheid glas dat gescheiden is aangeleverd door inwoners in Oldenzaal is echter wel met 2 kilo gestegen ten opzichte van 2016. Glas wordt gescheiden ingezameld: 50% wit glas en 50% gekleurd glas.

4.9 Textiel

In 2017 is er 10 kg/inwoner textiel ingezameld. Textiel wordt ingezameld via verzamelcontainers op milieupleintjes waarbij de Twentse Textielcirkel als regionaal samenwerkingsverband opereert waaronder inzamelaar Twente Milieu, kringloopbedrijf De Beurs en verwerker Frankenhuis.

4.10 Scheidingspercentage

Op basis van de bij Twente Milieu bekende gegevens is globaal een scheidingsresultaat opgemaakt. De deelstromen fijn en grof huishoudelijk restafval wordt gezien als 'ongescheiden'. De overige stromen zijn de gescheiden stromen (alle in kg/inw). Op basis van die gegevens is een scheidingspercentage te berekenen.

	Oldenzaal 2016	Oldenzaal 2017	Gemiddelde Twente 2017
Scheidingspercentage	63%	75%	70%
fijn restafval	194	109	132
grof restafval	17	19	21
gescheiden deelstromen	352	391	351

Uit de grafiek blijkt dat in Oldenzaal nog 129 kg per inwoner per jaar (fijn 109 + grof 19) aan ongescheiden afval is ontstaan en dat in totaal 75 % wordt gescheiden. Dit is ruim boven de doelstelling uit de Programmabegroting 2015 waarin een afvalscheidingspercentage van 65% is genoemd. Zelfs de landelijke VANG-doelstelling waarin een scheidingspercentage is genoemd van 75% in 2020 is in 2017 al gehaald.

5 Aanbiedgedrag en kosten voor de inwoner

Betalen per aanbieding is in Nederland een beproefde en efficiënt gebleken systematiek. Net als in veel andere gemeenten, vormt volumefrequentie ook in Oldenzaal de basis voor Diftar. Bij volumefrequentie wordt het variabele kostengedeelte van de afvalstoffenheffing bepaald door:

- het aantal keren dat het restafval en eventueel het GFT wordt aangeboden
- het inzamelmiddel
- het volume van het inzamelmiddel

In de praktijk is het daarmee de vervuiler die betaalt: huishoudens die vaak de restafvalcontainer aan straat zetten betalen meer dan huishoudens die de container minder vaak aan straat zetten.

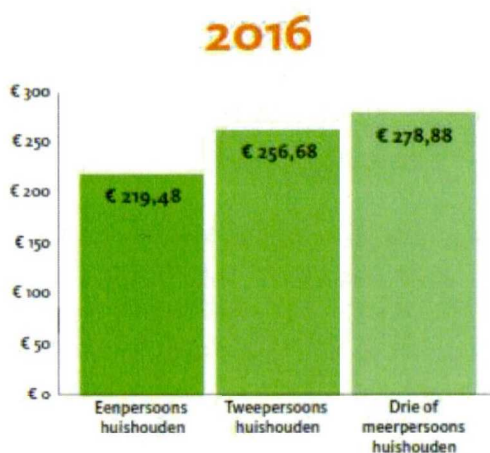
5.1 Tarieven

Tariefdifferentiatie is in Oldenzaal ingevoerd op basis van volume-frequentie. Het vaste tarief is voor 2017 vastgesteld op € 185,04 per huishouden. Bij deze systematiek hoort een variabel tarief dat is gebaseerd op restafval én op het volume van de container.

De tarieven zijn vastgesteld voor restafval en zijn als volgt samengesteld;

- 5,38 euro voor een restafvalcontainer voor 240 liter
- 3,14 euro voor een restafvalcontainer voor 140 liter
- 0,61 euro voor een 30 liter trommel van een ondergrondse verzamelcontainer.

Inzameling van huishoudelijk afval gebeurt op basis van een gesloten financieringssysteem waarbij de kosten volledig worden gedekt uit de opbrengsten van de afvalstoffenheffing. Bij de invoering van gedifferentieerde tarieven werd verwacht dat dit zou leiden tot lagere kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Daarmee werd ook een daling van de gemiddelde afvalstoffenheffing voor Oldenzaalse huishoudens verwacht.

In 2016 werd de hoogte van de afvalstoffenheffing bepaald op basis van het aantal personen per huishouden.

In 2017 werd de hoogte van de afvalstoffenheffing bepaald door het gebruik van het inzamelmiddel voor restafval.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

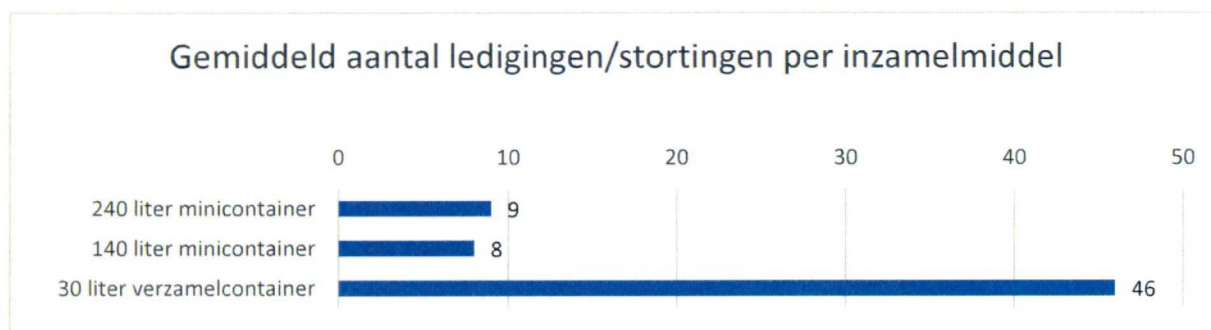
Door de invoering van Diftar is de wijze van het berekenen van de hoogte van de afvalstoffenheffing veranderd. Opgemerkt moet worden dat in de berekeningen de kwijtschelding en de tegemoetkoming medisch afval niet zijn meegenomen.

Wat Diftar in ieder geval heeft opgeleverd is dat 77% van de huishoudens in 2017 goedkoper uit is geweest dan het jaar (2016) ervoor.

5.2 Gemiddeld aantal ledigingen restafval, GFT en verpakkingen

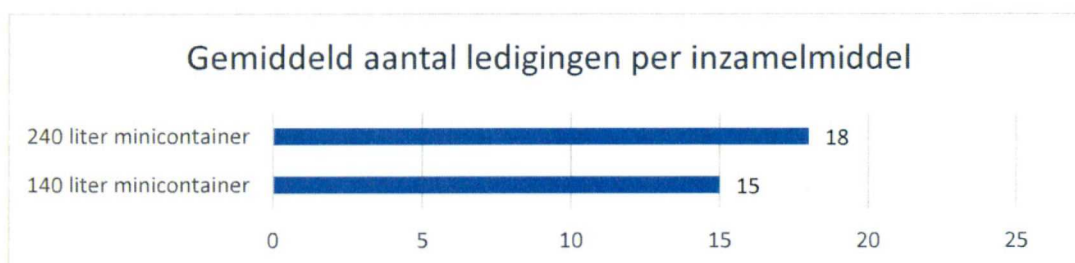
5.2.1 Restafval

Voor fijn restafval geldt een tarief per lediging van de container of per keer dat de verzamelcontainer is geopend. Huishoudens met minicontainer hebben 26 keer de mogelijkheid gehad de container aan straat te zetten en maken er, door Diftar, minder dan 10 keer gebruik van. De financiële prikkel op het verminderen van het aanbieden van restafval lijkt het gewenste effect te hebben.

Opvallend is dat huishoudens met kleinere containers deze minder vaak aan de straat zetten dan grote containers.

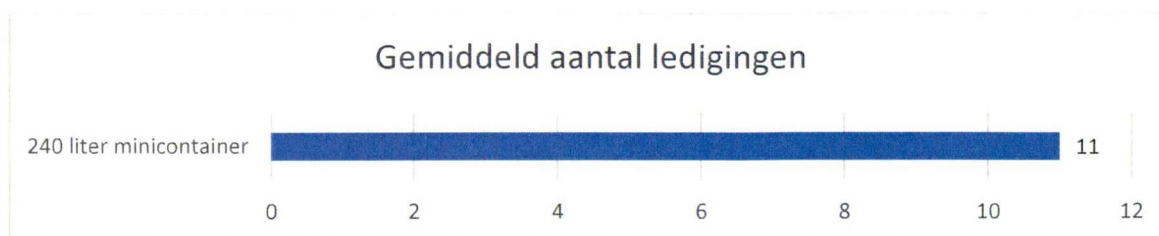
5.2.2 GFT

Het aanbiedgedrag van GFT is sterk seizoensgebonden door het gebruik ervan voor tuinafval. De lediging van minicontainer voor GFT is gratis, desondanks zien we dat huishoudens de container gemiddeld 3 van de 4 keer aan de straat zet, het maximum aantal keren dat deze aan de straat gezet kan worden is 26 keer.

5.2.3 Verpakkingen

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

In het aanbiedgedrag van verpakkingen (vierwekelijkse inzameling, 13 X per jaar) is terug te zien dat huishoudens bijna altijd een verpakkingencontainer aan de straat zetten. In Oldenzaal worden de verpakkingen goed gescheiden en daarom zijn er ook extra verzamelcontainers bijgeplaatst voor hoogbouw, aanvullend op de bestaande milieupleintjes bij winkelcentra.

5.3 0-aanbieders

Aan de hand van de ledigingsgegevens is geïnventariseerd welke huishoudens wel een minicontainer (bij laagbouw) of toegang op een ondergrondse container (bij hoogbouw) hebben, maar hier geen gebruik van maken.

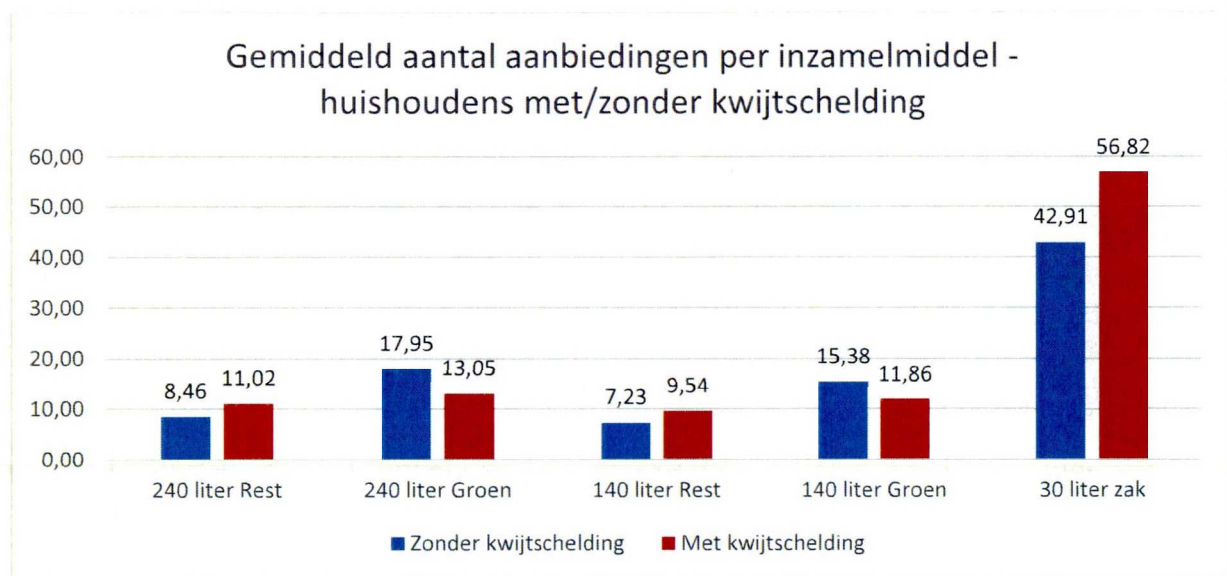
In totaal waren er 822 van de 14.530 huishoudens die geen gebruik hebben gemaakt van de faciliteiten voor restafval (minicontainer of ondergronds). Voor een deel is dit te verklaren vanwege het meetellen van variabelen zoals leegstand en verhuizingen. Ook is het mogelijk dat men zich op andere wijze ontdoet van restafval, bijvoorbeeld via andere fracties, via illegale dump of als bedrijfsafval. Vanwege privacy mag de groep 0-aanbieders niet persoonlijk worden benaderd.

5.4 Kwijtschelding

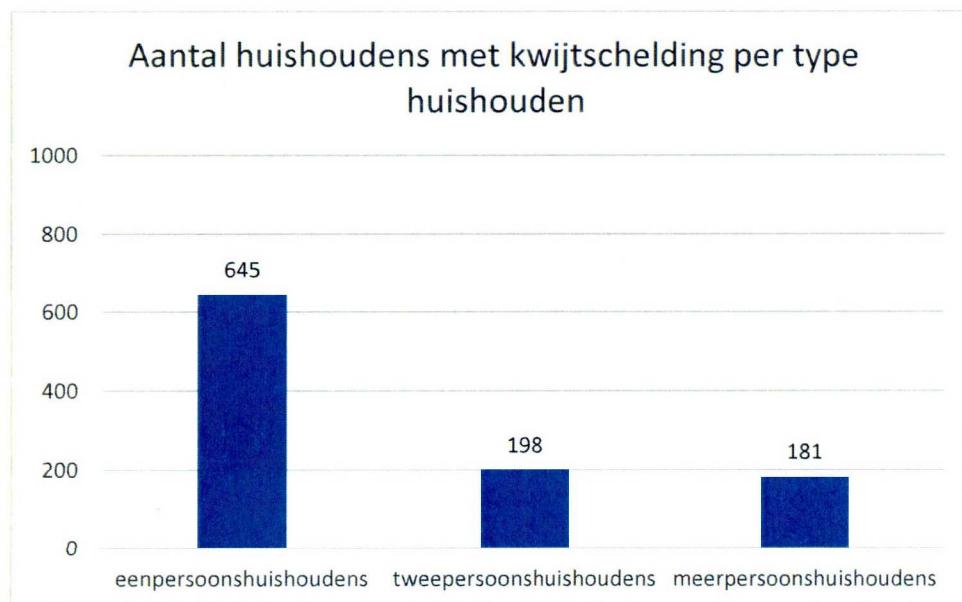
In onderstaande diagram is het gemiddeld aantal aanbiedingen voor huishoudens met en zonder kwijtschelding (zowel meerdere jaren kwijtschelding als reguliere kwijtschelding) en per inzamelmiddel uiteengezet.

Met betrekking tot het restafval ligt het gemiddeld aantal aanbiedingen hoger bij huishoudens met kwijtschelding dan bij huishoudens zonder kwijtschelding. Bij groenafval is het gemiddeld aantal aanbiedingen lager bij huishoudens met kwijtschelding. Een verklaring hiervoor kan zijn dat huishoudens met kwijtschelding minder vaak een tuin hebben, waardoor er minder groenafval is om aan te bieden. Daarnaast is bij kwijtschelding de financiële prikkel voor het scheiden van afval minder.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

Het aantal huishoudens met een vorm van kwijtschelding is 1.024.

Het aantal huishoudens waarin sprake was van een vorm van kwijtschelding is 1.024. Dat is 7,05% van het totale aantal huishoudens. De totale kosten voor deze huishoudens op basis van het aantal ledigingen is € 193.918,00. Dit is inclusief het vast bedrag van € 185,04.

6 Bijzettingen en illegale dump

6.1 Meldingen

Twente Milieu heeft nagenoeg geen melding geregistreerd. De meeste meldingen zijn bij de gemeente gedaan. De meldingen over illegale dump of storting zijn ten opzichte van 2016 toegenomen van 44 naar 105 in 2017. De meldingen ten aanzien van het zwerfafval zijn nagenoeg gelijk gebleven van 301 in 2016 naar 272 in 2017.

De meeste overlast door bijgeplaatst (grof) restafval wordt ondervonden op het milieupleintje aan de Willem Dingeldeinstraat en bij de 2 ondergrondse restafvalcontainers aan de Burgermeester Wallerstraat.

6.2 Inzet handhaving

In Oldenzaal is voor toezicht en handhaving extra mankracht ingezet om de invoer van Diftar goed te kunnen ondersteunen met handhavingsacties. De volgende acties zijn geregistreerd:

- 13 Geregistreeerde waarschuwingen
- 15 Mondelinge waarschuwingen
- 860 controles

Af en toe worden nog zakken met verpakkingsafval aangetroffen bij restafvalcontainers.

Om bijmengingen van restafval in de GFT minicontainers tegen gaan is in 2017 gericht actie gepleegd op de inzameling van GFT. Handhaving van Oldenzaal heeft in samenwerking met Twente Milieu controles uitgevoerd op het gescheiden aanbieden van het GFT-afval. Daarbij zijn waarschuwingen en boetes uitgedeeld.

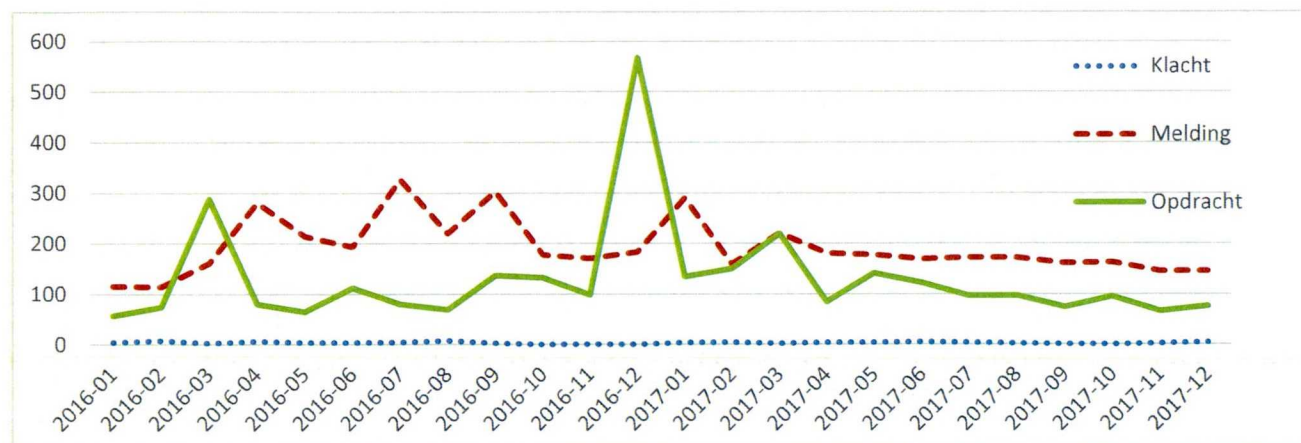
Het uiteindelijke doel van deze acties is om te komen tot een beter scheidingsgedrag en het voorkomen van afkeur van vrachten. Door de afdelingen communicatie van Twente Milieu en de gemeente Oldenzaal is hier, met succes, ook media-aandacht aan geschonken.

In 2018 worden dit soort handhavingsacties voortgezet.

6.2.1 Boetes

In 2017 zijn er 64 boetes uitgedeeld. Daarvan waren er 60 voor bijplaatsingen en 4 voor het niet goed scheiden van aangeboden GFT-afval. In 2017 zijn er 12 bekeuringen voor zwerfafval uitgedeeld.

7 Klachten en meldingen klantenservice Twente Milieu

In bovenstaande grafiek zijn het aantal klachten, meldingen en de opdrachten weergegeven.

Ten aanzien van de klachten zijn weinig pieken of bijzonderheden te ontdekken. Het aantal is ook relatief laag tot gemiddeld 1 klacht per maand. De piek in de opdrachten heeft te maken met de gratis containerwissel in Oldenzaal.

De meldingen hadden met name betrekking op het verstrekken van een gratis pas voor inwoners, de kerstboom is niet gehaald, het koppelen aan een ondergrondse container, een niet gelegeerde minicontainer, storing/reparatie aan een ondergrondse container of een onterechte lediging.

8 Aanvullende maatregelen

8.1 Medisch afval

Er zijn 266 huishoudens met een compensatie voor medisch afval. Dat is 1,83% van het totale aantal huishoudens. De totale kosten voor deze huishoudens op basis van het aantal ledigingen is €59.637,46. Dit is inclusief het vast bedrag van € 185,04.

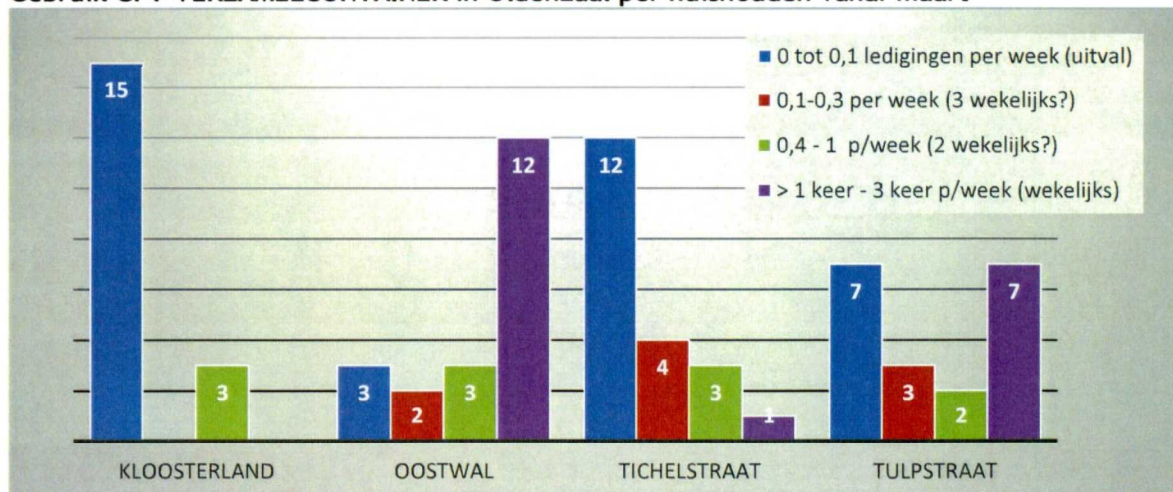
In totaal zijn er 225 aanvragen toegekend in 2017. Rekening houdend met kwijtschelding, verhuizing en overlijden wordt er in totaal een bedrag aan tegemoetkoming uitgekeerd van circa € 10.500,-. In enkele gevallen blijkt de compensatieregeling echter niet voldoende. Vandaar dat in deze uitzonderlijke gevallen nog een aanvullende compensatie mogelijk is. Op basis van het aantal ledigingen restafval in 2017 is in twee gevallen deze aanvullende financiële compensatie vanwege uitzonderlijk veel medisch afval toegekend.

8.2 Tussenevaluatie GFT bij hoogbouw

De tussentijdse resultaten zijn met de gemeente Oldenzaal besproken en de resultaten gaven aanleiding om meer huishoudens op de GFT-verzamelcontainers aan te sluiten. Daarnaast is een enquête uitgevoerd onder de inwoners/gebruikers van de GFT-proef bij hoogbouw. Deze resultaten, alsmede de landelijke pilots die momenteel in uitvoering zijn, nemen we mee in de uiteindelijke evaluatie in april 2018.

Uit de gebruiksgegevens van het eerste half jaar van de proef kunnen we zien dat de deelname aan de proef lager is dan vooraf aangenomen. Er zijn grote verschillen in gebruik en de stortfrequentie is relatief laag.

Gebruik GFT-VERZAMELCONTAINER in Oldenzaal per huishouden vanaf maart

In het najaar van 2017 hebben we gebruikers van de proef gevraagd of ze de GFT-container een goede oplossing vinden. De reacties waren overtuigend positief. Wel lijkt het alsof er aanpassingen nodig zijn om een en ander schoner te houden: de belangrijkste aanpassingen zijn onder andere het verbeteren van de inworpopening, het tegengaan van geuroverlast, van insecten en van bijplaatsingen.

9 Communicatie

Voor en na de invoering van Diftar is er veelvuldig gecommuniceerd met de inwoners in de gemeente Oldenzaal. Hierbij zijn verschillende middelen ingezet.

- **Afvalcoach**
Sinds februari 2017 heeft de gemeente Oldenzaal een afvalcoach. De afvalcoach gaat met inwoners in gesprek en beantwoordt al hun vragen rond afval scheiden. Dat gebeurt op straat bij een milieuplein, maar ook op verzoek bij inwoners thuis. De afvalcoach heeft huisbezoeken afgelegd, maar ook in groepsverband inwoners aangesproken en voorgelicht. Daarnaast is op verzoek van de gemeente Oldenzaal ter illustratie voorlichting gegeven, potgrond opgehaald en zijn bijplaatsingen verwijderd bij milieueilandjes. De afvalcoach laat zich regelmatig zien rond afvalthema's in de stad.
- **Nieuwsbrieven**
Inwoners van de gemeente Oldenzaal ontvingen vier nieuwsbrieven. Een nieuwsbrief bestaat uit vier pagina's met feitelijke informatie over de veranderingen, tips en trics en welk afval waar moet.
- **Infographic en animatiefilmpje**
Met de infographic en het animatiefilmpje wordt het principe van Diftar op een zo visueel mogelijk manier weergegeven. Deze middelen zijn mede ontwikkeld voor laaggeletterde inwoners.
- **Redactionele pagina's**
In weekblad de Glimlach werd met verschillende informatiepagina's aandacht besteed aan de invoering van Diftar en het scheiden van afval.
- **Interne actie**
Ook intern werd aandacht gevraagd voor de invoering van Diftar. Alle medewerkers van de gemeente ontvingen een folder met informatie over de invoering, zodat zij (ook buiten werktijd) de rol van ambassadeur van Diftar konden vervullen.
- **Flyers**
Er zijn diverse flyers ontwikkeld, bijvoorbeeld over de tegemoetkoming bij medisch afval.
- **Bewonersbrieven**
Er zijn diverse bewonersbrieven verstuurd, bijvoorbeeld over de plaatsing van ondergrondse containers, het verkleinen van de inwerptrommel van de ondergrondse restafvalcontainers en recent over de wijzigingen van de inzameldagen.
- **Informatieavond**
Op donderdag 29 september 2016 vond de inloopavond plaats in het stadhuis. Tijdens deze inloopavond waren medewerkers van de gemeente en Twente Milieu aanwezig om alle vragen rond de invoering van Diftar te beantwoorden.
- **Abri campagne**
Door middel van posters in bushokjes (abri's) werd in december 2016 extra aandacht gevraagd voor de invoering van Diftar.
- **Sociale media**
Ook op sociale media werd en wordt aandacht besteed aan de invoering van Diftar en afval scheiden in het algemeen.
- **KOM**
Via de KOM, het gemeentelijk nieuws in de weekkrant, worden alle inwoners regelmatig geïnformeerd over zaken rond afval.

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

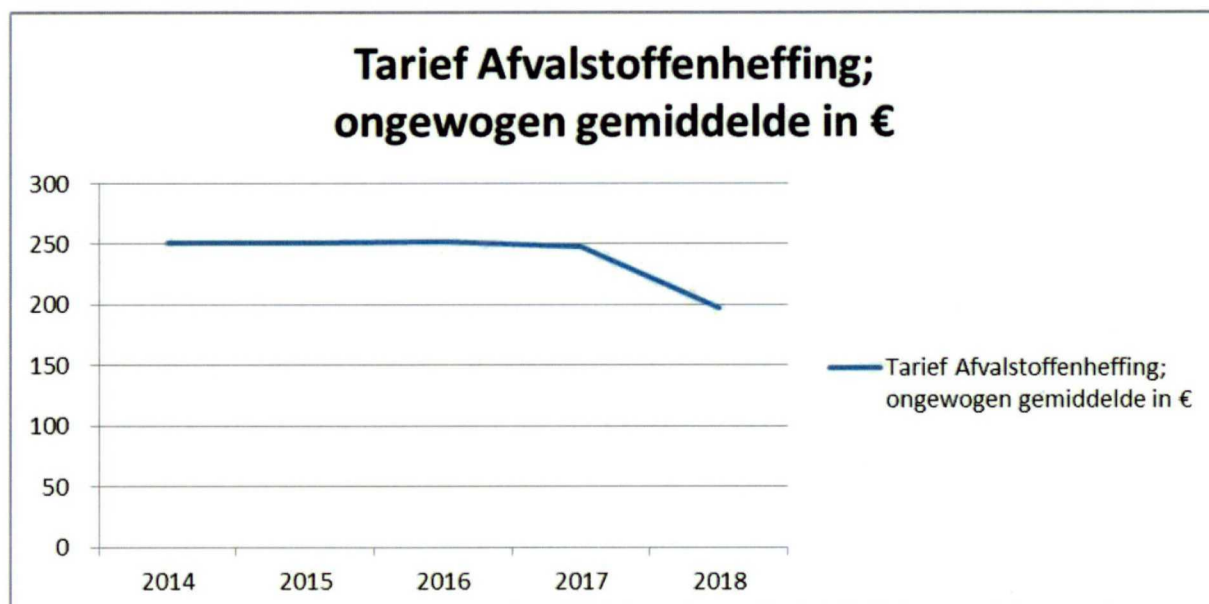
10 Financiën

De financiële consequenties van de invoering van Diftar hebben we in paragraaf 10.1 in beeld gebracht aan de hand van de geraamde opbrengst van de afvalstoffenheffing. Dit is het bedrag dat jaarlijks door de Oldenzaalse burgers wordt opgebracht voor het gemeentelijk afvalbeheer. In het overzicht is de geraamde opbrengst van de afvalstoffenheffing over 2018 ook opgenomen omdat daarin de resultaten van 2017 zijn verwerkt.

In paragraaf 10.2 zijn de effecten voor de verschillende types huishoudens in beeld gebracht per huishouden.

10.1 Algemeen

	2014	2015	2016	2017	2018
Baten Afvalstoffenheffing	3.380.852	3.404.255	3.477.360	3.437.990	2.734.366
Aantal huishoudens	13.501	13.550	13.817	13.897	13.897
Tarief Afvalstoffenheffing; ongewogen gemiddelde in €	250	251	252	247	197

De grootste wijzigingen in 2018 ten opzichte van 2017 zijn:

Positief	206.250 153.000 84.000	1.650 ton minder restafval tariefverlaging Twence restafval tariefverlaging Twence GFT
Negatief	170.000 45.000	kostendeckendheid van 94% naar 100% andere toerekening kosten GBT

Titel : Diftar evaluatie Oldenzaal
Datum : 18 juni 2018

10.2 Kosten

In Oldenzaal zijn 11.239 huishoudens goedkoper uit zijn dan in 2016. Dat is 77 % van het totale aantal huishoudens. Er zijn 1.040 huishoudens die gelijk (+/- € 5,00) zijn gebleven t.o.v. 2016. Dat is 7 % van het totale aantal huishoudens.

Er zijn 2.251 huishoudens die duurder uit zijn dan in 2016. Dat is circa 15 % van het totale aantal huishoudens.

	aantal inwoners	percentage tov totale aantal (13.904) huishoudens
goedkoper uit dan 2016	11.239	77%
gelijk (marge 5 euro) aan 2016	1.040	7%
duurder uit dan 2016	2.251	16%

Gemiddeld genomen waren huishoudens € 26,53 goedkoper uit ten opzichte van 2016. Hierna maken we een onderverdeling naar één-, twee, en meerpersoonshuishoudens om te kijken of daar duidelijke verschillen ontstaan.

10.2.1 Éénpersoonshuishoudens

Op 31 december 2017 waren er 5.831 éénpersoonshuishoudens bekend in Oldenzaal. Daarvan zijn 3.760 éénpersoonshuishoudens die goedkoper uit zijn dan in 2016. Dat is circa 65% van het totale aantal éénpersoonshuishoudens. Voor 662 éénpersoonshuishoudens zijn de kosten nagenoeg gelijk (+/- € 5,00) gebleven t.o.v. 2016. Dat is 11% van het totale aantal éénpersoonshuishoudens. Voor 1.409 éénpersoonshuishoudens (24%) zijn de kosten hoger uitgevallen dan in 2016.

10.2.2 Tweepersoonshuishoudens

Op 31 december 2017 waren er 4.386 tweepersoonshuishoudens bekend in Oldenzaal. Daarvan zijn er 3.802 tweepersoonshuishoudens (87%) goedkoper uit dan in 2016. Voor 198 tweepersoonshuishoudens (5%) zijn de kosten nagenoeg gelijk (+/- € 5,00) gebleven t.o.v. 2016. Voor 386 tweepersoonshuishoudens zijn de kosten in 2017 gestegen, dat is 9% van het totale aantal tweepersoonshuishoudens.

10.2.3 Meerpersoonshuishoudens

Op 31 december 2017 waren er 4.313 meerpersoonshuishoudens bekend in Oldenzaal. Daarvan zijn er 3.677 meerpersoonshuishoudens (85%) goedkoper uit dan in 2016. Voor 180 meerpersoonshuishoudens (4%) zijn de kosten nagenoeg gelijk (+/- € 5,00) gebleven t.o.v. 2016. Voor 456 meerpersoonshuishoudens zijn de kosten in 2017 gestegen, dat is 11% van het totale aantal meerpersoonshuishoudens.

10.2.4 *Samenvattend*

